

Toimittaja Ulpu Iivari on toiminut SDP:n puoluesihteerinä, kansanedustajana ja Euroopan parlamentin jäsenenä. Hän on aiemmin julkaissut kirjat:

”Kansanvallan puolustajat. Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä 100 vuotta” Otava 2007

”Suuret ikäluokat luokkakuvassa. Mitä meistä tuli?” Ajatus-kirjat 2008 yhdessä Riitta Hildénin kanssa

”Lähikuvassa Ulf Sundqvist” Otava 2009

Ulpu Iivari

ISBN 978-951-9220-99-4

Pannulappuja ja sosialismia

- Ajankuvia Demarinaisten 110-vuotiselta taipaleelta

Ulpu Iivari

eduskuntaryhmän ykköspuheenjohtajana on vuonna 2007 tehtävään valittu, naisliitonkin puheenjohtajana toiminut **Tarja Filatov**.

Meeri Kalavaisesta tuli Suomen ensimmäinen kulttuuriministeri vuonna 1970, kaksi vuotta varapuheenjohtajaksi valintansa jälkeen. Hänet oli kuitenkin valittu eduskuntaan jo vuonna 1948, joten johtopaikalle nousu kesti peräti kaksikymmentä vuotta.

Sinikka Luja-Penttilä on ensimmäinen sosialidemokraattinen nainen, joka valittiin eduskunnan valiokunnan puheenjohtajaksi. Hän ehti johtaa vuoden sosiaali- ja terveysvaliokuntaa ennen nimitystään **Mauno Koiviston** II hallituksen ministeriksi vuonna 1979.

Kansanedustaja **Tynee Leivo-Larssonista** tuli ensimmäinen

Meeri Kalavainen Sosialidemokraattisen Työläisnuorisliiton leirillä kesällä 1946 Heinolan Heinäsaarella. Kalavainen toimi SDP:n kansanedustajana 1948-1979 ja toisena opetusministerinä 1970-1971. Kuvaja: H. Kupiainen, Helsinki. (TA)

52

Satakunnan Sos-dem. Naispiirin ylimääräisestä piirikokouksesta 30.1.1966. Kuvassa Edith Ristmeri, Lydia Salmi, Margit Eskman ja Tellervo Johansson. (TA)

53

Eteenpäin kahta raidetta

”Dooris on feministille, kaappifeministille, profeministille, ekofeministille, radikaalfeministille, anarkofeministille, naisille, miehille, transsukupuolisille, tuleville feministille – eli aivan kaikille.”

Dooris-lehden kotisivuilta (www.doorislehti.fi)

Naisliiton toiminnanjohtaja **Merja-Hannele Vuohelainen** on havainnut, ettei nykyisessä pirstaleisessa yhteiskunnassa politiikkaan kiinnitytä samalla tavalla eliniäksi kuten aiemmin. Se on haastanut myös naisliiton, jonka toimintaa viedään eteenpäin kahdella raiteella. Demarinaisilla on edelleen perinteinen piiriorganisaatio ja sille perustuva päätöksentekojärjestelmä hallituksineen ja liittokokouksineen. Lisäksi naisliiton toimintaan voi osallistua kannattavana jäsenenä. Päätös siitä tehtiin liittokokouksessa vuonna 2008. Kannatusjäseneksi ovat tervetulleita myös miehet. **Paavo Lipponen** ja **Eero Heinäluoma** ovat näyttäneet hyvää esimerkkiä.

Dooris-verkosto kutsuu mukaan erityisesti nuoria naisia. Verkoston yhdyssiteenä on Dooris-lehti, josta toiminnanjohtaja Vuohelainen on aiheesta ylipä. Dooris-verkoston vetä-

Naisliiton toiminnanjohtaja (2006 -) Merja-Hannele Vuohelainen Demarinaisten järjestämässä keskustelutilaisuudessa Forin SuomiAreenalla 2010. Kuvaja: Anneli Velho. (DN)

63

2010

Sosialidemokraattiset Naiset

Sosialidemokraattiset Naiset
1979–
(perustettiin 27.5.1979)

Sosialidemokraattiset Naiset
1979–

Puheenjohtaja
2008– **Maria Guzenina-Richardson**
1999–08 **Tarja Filatov**
1990–98 **Lisa Jaakonson**
1984–90 **Vappu Taipale**
1979–84 **Meeri Kalavainen**

Toiminnanjohtaja
2006– **Merja-Hannele Vuohelainen**
Pääsihteeri
2002–06 **Raija Rimpiläinen**
1998–02 **Marja-Liisa Kijunen**
1988–97 **Tuula Haatalainen**
1988 **Riitta Myller (vt.)**
1979–88 **Marianne Laxén**

Sosialidemokraattisten Naisten Keskusliitto

Sosialidemokraattisten Naisten Keskusliitto
1959–1979

Puheenjohtaja
1972–79 **Meeri Kalavainen**
1969–72 **Syvi Siltanen**

Sihteeri
1978–79 **Marianne Laxén**
1972–78 **Sinikka Luja-Vepsä**
1959–72 **Taimi Rinne-Virolainen**

Suomen Sosialidemokraattisten Naisten Keskusliitto
1959–1979
(perustettiin 24.6.1959)

Liite 2: Puheenjohtajat ja sihteerit

Sosialidemokraattinen Naisliitto
1900 - 1979

Puheenjohtaja

1975–79 **Fanni Front**
1965–75 **Tynee Leivo-Larsson**
1959–65 **Martta Salmela-Järvinen**
1947–59 **Tynee Leivo-Larson**
1946–47 **Milja Sillanpää**
1941–46 **Syvi-Kyllikki Kilpi**
1932–41 **Anni Huotari**
1921–32 **Milja Sillanpää**
1918–20 **Elin Fagerholm**
1916–18 **Ida Aalle-Teljo**
1913–16 **Milja Sillanpää**
1909–13 **Sandra Lehtinen**
1907–09 **Mimmi Puolakka**
1906–07 **Hilja Pärssinen**
1905–06 **Anni Huotari**
1902–05 **Hilja Pärssinen**
1900–02 **Ida Ahlsted**

Sihteeri

1978–79 **Tuulikki Kannisto**
1976–78 **Pirjo Ojanen**
1973–76 **Otti Nurmi**
1972–73 **Leila Viitamäki**
1970–72 **Riitta-Anneli Laitila**
1968–70 **Leila Lindberg**
1963–68 **Anu Karvinen**
1959–63 **Aune Seme**
1953–59 **Anu Karvinen**
1936–53 **Martta Salmela-Järvinen**
1932–36 **Milja Sillanpää**
1919–32 **Hilda Seppälä**
1918–19 **Lyly Eranen**
1916–18 **Sandra Lehtinen**
1914–16 **Aino Pesonen**
1913–14 **Hilda Herrala**
1907–13 **Auro Kiiskinen**
1906–07 **Jenny Kilpiäinen**
1905–06 **Hilja Pärssinen**
1902–05 **Anni Huotari**
1900–02 **Maria Leino**

Sosialidemokraattinen Naisliitto
1951–1979
Suomen Sosialidemokraattinen Työläisnaisten liitto
1921–1950
(perustettiin 13.–15.6.1921)

Suomen Sosialidemokraattinen Naisliitto
1906–1923
Työläisnaisten Liitto
1900–1906
(perustettiin 4.–6.7.1900)

1900

79

